

hed kan komme til at medføre Tab for Statskassen. Medens jeg altsaa fuldt ud erkender Lovforslagets Fordele, og medens jeg paa den anden Side har stærk Tvivl om det forsvarlige i under de nuværende Forhold at gribe ind fra Statsmagts Side med en Foranstaltning som denne, er der et 3die Punkt, om hvilket jeg for mit Vedkommende ikke nærer nogen som helst Tvivl, og det er, at man her, som jeg forudsætter, stærkt paavirket af de eventuelle Laangivere i Frankrig, vil skabe en Bank, der baade ved sit Navn og de Bestemmelser, der gives om den, utvivlsomt maa betragtes som en Statsbank. Og har jeg Ret heri, tvivler jeg om, at ret mange ville modsige mig i, at Staten ogsaa helt igennem maa bære Ansvaret for Banken, og at dens Risiko ingenlunde er begrænset til dens Indskud. Jeg har ikke overset, at der i § 2 er kommet en Linie ind ved 3die Behandling i Folketinget, hvilken lyder saaledes: „Staten hæfter for dens Forpligtelser i det i § 3 angivne Omfang.“ Ja, det gør den utvivlsomt, den hæfter i første Linie med det der angivne Beløb, men den hæfter ogsaa for sit Statsinstitut, og det er noget andet. Nej, skulde den indføjede Linie have nogen reel Betydning, maatte den have lydt paa, at Staten kun hæfter med det i § 3 angivne Beløb, hvad Englænderne kalde limiteret Ansvar. Saa havde der ligget noget deri, men saa havde Banken ikke kunnet hævde sin Karakter som Statsinstitut overfor de eventuelle Laangivere, og den havde heller ikke, antager jeg, kunnet faa sine Obligationer ind paa det franske Marked under de Vilkaar, som gælde for Statspapirer. Den her foreslaaede Ordning, der er bleven antagen af eller maaske snarere foranlediget ved Forhandlingerne med de eventuelle Laangivere, er for mig utvivlsomt et Skridt henimod en Overtagelse af Statsansvar for private Laan, hvad man ellers bestemt har afvist og det med fuld Føje. Thi det at garantere privat Gæld er kun en Forløber for Anerkendelsen af Fællesgæld, og det næste Skridt, der da bliver at gøre, er ogsaa at anerkende Formuen for fælles. Jeg hørte nok, eller jeg troede at høre, jeg er nemlig ikke ganske vis paa, at jeg hørte tilstrækkelig nøje efter, at det ærede 7de Medlem for 6te Kred (Hey) anbefalede Forslaget som et godt Middel til at komme bort fra Kravet om Statsgaranti for private Laan overhovedet. Men jeg vil dog henstille, om man egentlig kan sige, at man afværger Faren

for at komme ind paa noget saadant derved, at man selv gør et imødekommende Skridt i den anførte Retning. Jeg tror, at vi kunne være visse paa, at man vil drage de socialistiske og kommunistiske Konsekvenser af Bestemmelserne, naar vi først komme saa langt ned, at vi her i Landet have faaet en socialistisk-kommunistisk Regering, og jeg tror derfor ikke, at det her foreslaaede er noget anbefalelsesværdigt Middel til at undgaa at komme ind paa Glidebanen. Vi have bitre Erfaringer nok for, hvad saadan Imødekommen kan medføre, og hvad fejle Beregninger kunne udrette, og vi vare ikke komne saa langt ned, at vi virkelig maa se Faren for Kommunismen i Øjnene, dersom ikke slige Forsøg vare gjorte og mislykkedes. Jeg tror, det vilde være fornøftigt, om man, naar man er opmærksom paa denne Fare, i Tide vilde samle sig for at gøre Modstand mod de uheldige Tendenser for derved at hindre en yderligere Gliden ned ad Banen.

Jeg maa tillade mig at anføre noget mere end blot Lovens Titel, ifølge hvilken Banken skal hedde: „Kongeriget Danmarks Hypotekbank“, til Bevis for Rigtigheden af, hvad jeg har sagt om, at den i hele sin Bygning er en Statsbank, og at Staten altsaa maa bære Ansvaret for den. Beviset vil findes i en Række forskellige Paragraffer i Lovforslaget. Man vil blandt andet se, at Banken skal styres af en Direktion, hvis administrerende Direktør er en af Kongen udnævnt pensionsberettiget Embedsmand. Endvidere, at enhver vigtigere Bestemmelse Banken vedrørende skal have Finansministerens Approbation for at blive udført. Det kan ogsaa nævnes, at disse Hypotekbankobligationer for at være forbindende ikke blot skulle have de kgl. udnævnte Direktørers Underskrift, men tillige være noterede i Finansministeriet. Fremdeles, at Obligationerne med Hensyn til Notering, Indskrivning osv. behandles ganske, som det var kgl. Obligationer, og det endogsaa saaledes, at man til en vis Grad besørger Renteudbetalingen i Finansministeriet. Endelig kan nævnes — hvis der ellers behøves yderligere Bevis for, at det er et Statsinstitut —, at ingen anden end Staten faar Profit af Overskuddet. Overskuddet henlægges indtil videre til Reservefonden, men naar det overstiger en vis Procent af Forpligtelserne, indbetales Halvdelen af det resterende Overskud i Statskassen. Det er altsaa min Hovedindvending mod Forslaget, at det for en saa ringe Tings Skyld som at skaffe